

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук
Кафедра цивільної безпеки, охорони праці, геодезії та землеустрою

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН
2023 року

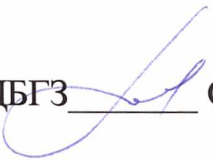
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОК-5 ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

освітній ступінь «Магістр»
спеціальність 263 – «Цивільна безпека»

освітньо-професійна програма «Цивільна, промислова безпека та охорона праці»

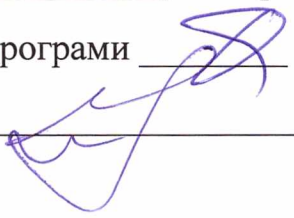
Робоча програма навчальної дисципліни «Організація першої домедичної допомоги» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Цивільна, промислова безпека та охорона праці», підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила: доц. каф. ЦБГЗ Ольга ЧЕНЧЕВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Цивільна, промислова безпека та охорона праці», спеціальності 263 «Цивільна безпека» – кафедри цивільної безпеки, охорони праці, геодезії та землеустрою,

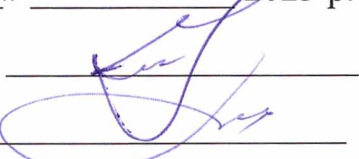
протокол № 16 від «07» 07 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Дмитро РЄЗНІК

Завідувач кафедри Сергій СУКАЧ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 263 – «Цивільна безпека»,

протокол № 16 від «07» 07 2023 р.

Голова методичної комісії Сергій СУКАЧ

Члени методичної комісії Ольга ЧЕНЧЕВА

 Дмитро РЄЗНІК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів* – 5	Галузь знань <u>26 Цивільна безпека</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – <u>1</u> (кількість семестрів)	Спеціальність <u>263 – «Цивільна безпека»</u> (шифр і назва)		
Змістових модулів – 1	Освітньо-професійна програма <u>«Цивільна, промислова безпека та охорона праці»</u>	Рік підготовки: (курс)	
Індивідуальне науково- дослідне завдання <u>-</u> (КР, КП, РР, РГР, к/р)		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,8; самостійної роботи студента – 7,7.	Освітній ступень: магістр	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
100 год.	134 год.		
		Вид контролю: диф.залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5

для заочної форми навчання – 0,1

* 1 кредит = 30 год.

Кількість кредитів = $\frac{\text{загальна кількість годин}}{30}$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Організація першої домедичної допомоги» є формування у здобувачів вищої освіти необхідного рівня знань і умінь для проведення організації заходів першої допомоги, до надання першої домедичної допомоги, ознайомлення з принципами надання домедичної допомоги, оволодіння достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок щодо своєчасної діагностики і надання долікарської медичної допомоги при нещасних випадках і невідкладних станах. Викладання навчальної дисципліни поглиблює знання з безпеки життєдіяльності, техногенної безпеки, аварійно-рятувальних робіт.

Завдання дисципліни: оволодіння професійною термінологією при наданні першої допомоги, евакуації, медичного сортування постраждалих:

- вивчення принципів діагностики невідкладних станів, загрозливих життю;
- виконання реанімаційних заходів;
- застосовування стандартних і нестандартні засоби для тимчасової зупинки кровотечі;
- навчання правила транспортування потерпілих; правилам надання допомоги при найбільш поширених невідкладних станах.

Система знань і умінь

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен після вивчення навчальної дисципліни:

знати:

- алгоритми медичного сортування,
- методи мобілізації та евакуації постраждалих,
- алгоритми, методи та засоби зупинки кровотеч,
- основи серцево-легеневої реанімації,
- способи надання допомоги при невідкладних станах,
- основи тактичної медицини.

вміти:

- оцінювати стан постраждалих,
- проводити заходи першої домедичної допомоги,
- евакуювати постраждалих,
- оцінювати стан потерпілих,
- проводити медичне сортування постраждалих,
- надавати першу психологічну допомогу.

Навчальна дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів, потрібні для подальшої професійної діяльності:

Загальні компетентності:

K01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

K04. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності:

K03. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K04. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

K08. Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.

K09. Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.

K15. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців.

Програмні результати навчання:

РН02. Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу.

РН04. Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів.

РН05. Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки.

РН06. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики.

РН10. Доносити професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців та широкого загалу, володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення навчальних занять.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Правові основи надання першої допомоги. Законодавство у сфері надання першої допомоги. Відповідальність за ненадання першої допомоги. Юридичне унормування функцій та повноважень надання допомоги медичними та немедичними фахівцями.

Тема 2. Медичне сортування постраждалих. Первинна діагностика постраждалих. Оцінка стану постраждалих та місця події. START-сортування. Засоби індикації.

Тема 3. Алгоритми надання першої допомоги в умовах масових надзвичайних ситуацій. Правила безпеки при наданні допомоги постраждалим. Алгоритм надання допомоги С-А-В-С. Алгоритм КОЛЕСО.

Тема 4. Евакуація постраждалих. Діагностика травм. Способи мобілізації постраждалих. Засоби для евакуації. Способи евакуації. Супровід постраждалих. Заповнення супровідних евакуаційних карт. Перша психологічна допомога.

Тема 5. Зупинка кровотеч. Використання методів пальцевого притискання. Джгути і турнікети. Підручні засоби зупинки кровотеч. Накладання биндажів і пов'язок.

Тема 6. СЛР. Клінічна смерть. Способи перевірки. Дихальні шляхи, відновлення прохідності. Серцево-легенева реанімація. Механічна дефібриляція. Дефібрилятор.

Тема 7. Невідкладні стани. Інсульт. Інфаркт. Серцевий напад. Судоми. Епілептичний напад. Перша допомога при невідкладних станах.

Тема 8. Термічні травми. Опіки. Відмороження, окопна стопа. Переохолодження. Тепловий удар. Хімічні опіки. Перша допомога при термічних травмах

Тема 9. Отруєння та алергічні реакції. Хімічні отруєння. Отруєння харчовими продуктами. Алкогольне та наркотичне отруєння. Алергічні реакції. Укуси отруйних тварин та комах. Перша допомога при отруєннях та алергічних реакціях.

Тема 10. Тактична медицина. Правила надання допомоги при військових діях. Аптечка.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна/заочна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		лк	пз	с.р.
1	2	3	4	5
Тема 1. Правові основи надання першої допомоги	15/15	2/1	2/–	11/14
Тема 2. Медичне сортування постраждалих	15/15	4/1	2/–	9/14
Тема 3. Алгоритми надання першої допомоги в умовах масових надзвичайних ситуацій	15/15	4/1	2/–	9/14
Тема 4. Евакуація постраждалих	15/15	2/1	2/2	11/12
Тема 5. Зупинка кровотеч	15/15	4/1	2/2	9/12
Тема 6. СЛР	15/15	4/1	2/2	9/12
Тема 7. Невідкладні стани	15/15	2/1	2/–	11/14
Тема 8. Термічні травми	15/15	2/1	2/–	11/14
Тема 9. Отруєння та алергічні реакції	15/15	2/1	2/–	11/14
Тема 10. Тактична медицина	15/15	4/1	2/–	9/14
Усього годин	150/150	30/10	20/6	100/134

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д	З
1	2	3	4
1	Правові основи надання першої допомоги	2	—
2	Медичне сортування постраждалих	2	—
3	Алгоритм надання першої допомоги КОЛЕСО	2	—
4	Евакуація і транспортування постраждалих	2	2
5	Зупинка кровотеч	2	2
6	Серцево-легенева реанімація	2	2
7	Перша допомога при невідкладних станах	2	—
8	Термічні травми	2	—
9	Отруєння та алергічні реакції	2	—
10	Перша психологічна допомога	2	—
Усього годин		20	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д	З
1	2	3	4
1	Правові основи надання першої допомоги	11	14
2	Медичне сортування постраждалих	9	14
3	Алгоритми надання першої допомоги в умовах масових надзвичайних ситуацій	11	14
4	Евакуація постраждалих	9	12
5	Зупинка кровотеч	9	12
6	СЛР	9	12
7	Невідкладні стани	11	14
8	Термічні травми	11	14
9	Отруєння та алергічні реакції	11	14
10	Тактична медицина	9	14
Усього годин		100	134

7. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративні методи (унаочнені розповідь, пояснення, презентації); репродуктивні (опитування, тестування, робота з манекенами, турнікетами, ношами, бандажами, ситуаційні задачі); проблемного викладу (написання рефератів, підготовка презентацій, розробка алгоритмів організації

першої допомоги); частково-пошукові методи (виконання практичних завдань, що дозволяють отримати актуальний, практично значущий результат, проведення інструктажів).

8. Методи контролю

Контроль знань з навчальної дисципліни «Організація першої домедичної допомоги» здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Система контролю включає поточний і підсумковий (семестровий) контроль. Формами контролю є: виконання й захист практичних, відвідування і опрацювання лекцій, проміжний контроль у вигляді тестових завдань, опитувань, ситуаційних завдань диференційований залік. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Студент допускається до заходів поточного контролю за умови повного виконання навчальної програми – виконання й захисту практичних робіт, опрацювання всіх тем лекційного курсу. Таким, що опрацював лекційний курс, вважається студент, який не має пропусків лекційних занять і оформив конспект лекцій за програмою дисципліни. Пропущені лекційні заняття студент опрацьовує самостійно, з виконанням і захистом рефератів, презентацій за темою пропущених занять (кількість рефератів відповідає кількості пропусків занять). Диференційований залік може отримати студент, який отримав за результатами поточного контролю 60 і більше балів.

Якщо студент не набрав 60 балів, він зобов'язаний до початку екзаменаційної сесії підвищити свій рейтинг.

9. Розподіл балів, що отримують студенти*

Денна форма навчання

Вид занять	Вид заняття		
	Лекція	Практичні заняття	Поточний контроль
T1	1	4	5
T2	1	4	5
T3	1	4	5
T4	1	4	5
T5	1	4	5
T6	1	4	5
T7	1	4	5
T8	1	4	5
T9	1	4	5
T10	1	4	5
Сума	10	40	50
Загалом балів	100		

T1, T2 ... T10 – теми

Заочна форма навчання

Вид занять	Вид заняття		
	Лекція	Практичні заняття	Поточний контроль
T1	1	-	7
T2	1	4	8
T3	1	-	8
T4	1	-	8
T5	1	-	8
T6	1	-	8
T7	1	4	8
T8	1	-	8
T9	1	-	8
T10	1	4	7
Сума	10	12	78
Загалом балів	100		

T1, T2 ... T10 – теми

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

* Особливості нарахування балів студенту за видами навчальної діяльності:

1) Бали за виконання усіх практичних робіт, передбачених програмою дисципліни, нараховуються виключно після їх захисту. При цьому максимальним балом оцінюється виконання усіх практичних робіт згідно з розкладом занять за умови їх своєчасного захисту.

2) Бали за результатами виконання усіх видів робіт зараховуються студенту лише за умови виконання поточних контрольних заходів (опитування, тестування) з якістю 50 і більше відсотків.

3) Передбачено можливість зарахування результатів навчання, здобутих в умовах неформальної освіти, згідно діючого в університеті положення.

10. Рекомендована література

Базова

1. Електронний репозиторій КрНУ, методичні вказівки кафедри охорони праці, цивільної та промислової безпеки, http://document.kdu.edu.ua/met_sp.php?spec=263.
2. Наказ міністерства охорони здоров'я України Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах № 441 від 09.03.2022.
3. Домедична допомога / О. О. Ченчева, С. М. Геращенко, Ю. І. Чеберячко, Видавництво «НОВАБУК», 2022. – 125 с.
4. Перша допомога. Довідник для населення. Національного комітету Товариства Червоного Хреста України. 2017 рік, 32 с.
5. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: навч. посібник / Губачов О. І., Сукач С. В., Резнік Д. В., Ченчева О. О., Цибульник Н. Н. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2022. 270 с.

Допоміжна

6. О Chencheva, S Gerashchenko, S Firsov, O Gubachov Особливості навчання цивільного населення навичкам надання домедичної допомоги під час бойових дій. Системи управління, навігації та зв'язку. Збірник наукових праць 2 (68), 120-123.
7. Домедична допомога на місці події : практичний посібник /П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін. ; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 224 с.

Інтернет-ресурси:

8. Перша допомога <http://1staidplast.org.ua>.
9. Поради з надання першої психологічної допомоги людям, які пережили кризову подію <https://mon.gov.ua/ua/news/poradi-z-nadannya-pershoyi-psiologichnoyi-dopomogi-lyudyam-yaki-perezhili-krizovu-podiyu>
10. Українська тактична медицина. КоЛеСо <https://www.youtube.com/@user-hh4hd7bb1m>